

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.

Sprawdź, czy kod na naklejce to

E-100.

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.

Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

**EGZAMIN MATURALNY
JĘZYK UKRAIŃSKI – POZIOM PODSTAWOWY**

TEST DIAGNOSTYCZNY

TERMIN: marzec 2021 r.

CZAS PRACY: 170 minut

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: 50

**WYPEŁNIA ZESPÓŁ
NADZORUJĄCY**

Uprawnienia zdającego do:

dostosowania
zasad oceniania.

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 12 stron (zadania 1–11).
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
6. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
8. Możesz korzystać ze słowników językowych.

EMUU-P0-100-2103

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania 1.–5.

Олександра Горчинська

За порадою – до диванного психолога

Соціальні мережі дають нам відчуття вседозволеності й вільного доступу в будь-які сфери діяльності і впливу. Дистанційованість від співрозмовника, відсутність прямого контакту й можливість сховатися під вигаданим ніком і картинкою замість аватарки дають зелене світло писати все, що заманеться, не відчуваючи будь-якої відповідальності.

Так, «експертами» стають ті, хто в реальності працює менеджером середньої ланки, листоношою, маляром, прибиральником або стоматологом. Загалом, ким завгодно, але не тим, за кого себе видає в мережі.

Звідси – цілі полчища так званих диванних аналітиків, диванних політологів і диванних економістів. Їм досить прочитати кілька статей в інтернеті, заглянути на сумнівні сайти, переглянути ролики блогерів з такою ж сумнівною репутацією, щоб зробити глобальні висновки і дати прогнози про майбутнє країни. А, може, навіть світу в цілому. [...]

Окрема категорія диванних експертів – це так звані психологи, які можуть встановити «діагноз за аватаркою», насипати купу «ділових» порад в коментарях і розкритикувати інших просто за те, що їхня думка не збігається з «експертною». [...]

Люди приходять в нібито спеціалізовану групу з якоюсь проблемою чи питанням, які потребують термінового вирішення, а замість справжньої, кваліфікованої допомоги отримують в кращому випадку поради, в основі яких – безапеляційні «ви повинні» або «вам треба». У гіршому – закиди від «диванних психологів». Маніпуляції, приниження і неконструктивна критика, що базується на суб'єктивних переконаннях, можуть лише завдати додаткову травму тому, хто попросив про допомогу. Замість розбору ситуації і причин, через які виникла проблема, і, власне, пошуків шляху її вирішення – переконання, що «сам винен/сама винна». Замість з'ясування додаткового контексту і прояснення деталей – спроби стригти всіх під один гребінець, спрошення проблеми на кшталт: «Не подобається – просто йдіть». Так, ніби в житті завжди все просто й однобоко. [...]

То кому піде на користь така «терапія»? Кому стане легше, якщо один розкритикує, а інший самоствердиться чужим коштом? І чи усвідомлюють свої дії люди, що так прагнуть сторонніх порад? [...] Все це лише підживлює невігластво і культивує переконання, ніби звертатися до реальних фахівців зовсім не обов'язково, а проблеми можна вирішити через коментарі в інтернеті. [...]

За: О. Горчинська, За порадою – до диванного психолога, <https://hv.ua>

Завдання 1. (0–1)

На основі тексту поясни своїми словами поняття диваний експерт.

Завдання 2. (0–1)

Закінчи речення. Зазнач правильну відповідь.

Фразеологізм *стригти всіх під один гребінець*, ужитий в п'ятому абзаці, означає

- А. сліпо наслідувати тренди.
- Б. вдавати успішну людину.
- В. однаково оцінювати всіх.
- Г. вести одноманітне життя.

Завдання 3. (0–1)

Добери синоніми до поданих слів:

картинка –

думка –

Завдання 4. (0–2)

Склади два речення зі словосполученням *соціальні мережі*.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Завдання 5. (0–1)

Чи, на думку автора, вседозволеність у соціальних мережах впливає на свободу висловлювання користувачів? Наведи два аргументи.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania 6.–10.

Максим Нестелєєв

Література еліт і мас

Ніхто не ставить під сумнів існування масової літератури, проте як назвати її протилежність – питання відкрите: література *invention* (винахідливості), на відміну від *convention* (домовленості), автономна, справжня, висока, серйозна, елітарна, велика, якісна?

Українська масова література ненадовго розквітла в 20-ті роки минулого століття, діставши від деяких критиків назву «вагонної», а ось щодо нашої елітарної художньої творчості все не так просто. Нещодавнє опитування під час дискусійного обговорення в Книгарні «Є» виявило дві провідні тенденції. Ті, хто називав елітарною нашу давню літературу (Лазаря Барановича чи Григорія Сковороду), не помиляються в тому, що тоді вся література загалом була елітарна, бо вміння читати визначало виключно вищий клас, а книжки були розкішшю, доступною прошарку обраних і грошовитих. А ті, хто називав такими Віктора Домонтовича, Валер'яна Підмогильного чи Оксану Забужко, напевно, ототожнюють літературу інтелектуальну й елітарну, хоча вони не завжди збігаються. Врешті, є два аспекти, за якими розрізняють літературу еліт і мас.

По-перше, кількісний, адже одна з ознак масової літератури – великий наклад, а прихильникам елітарної лишається тішити себе тим, що вони належать до секти покупців складної літератури, яка кепсько продається. І тут нерідко в дію вступає так зване демонстративне споживання: [...] поставити на свою полицю Джойса чи Пруста – це вже майже їх прочитати, маючи на меті принаймні вразити друзів самою наявністю в хаті цих авторів. [...]

По-друге, якісний аспект. Література еліт – це література насолоди, яка [...] виникає лише тоді, коли ми стикаємося з чимось геть новим, відчуваючи розгубленість і дискомфорт. Така художня творчість, часто експериментальна, змушує переглянути історичні, культурні та психологічні основи, і насолода від неї значною мірою полягає в тому, що цю насолоду не можна пояснити й висловити. Натомість масова література дає нам задоволення, що ґрунтуються на повторенні й упізнаванні готових схем, жанрів, дає змогу пограти за правилами, не пориваючи з культурними традиціями, проте й не даючи чогось якісно нового.

Цікаво, що саме поняття високої культури народилося у Вікторіанську добу. 1869 року його вперше використав англійський поет Метью Арнольд, сноб і педантичний інтелектуал, що з винятковим презирством ставився до ширнармас, зокрема до середнього класу [...]. А культура масова – це вже явище ХХ століття, яке 1941 року означив німецький філософ Макс Горкгаймер, одразу ж звинувативши її в нескінченому виробництві-відтворенні одного й того самого задля задурювання мас.

Власне, на те література еліт і масліт і є антонімами, щоб ніколи не порозумітися і змушувати своїх шанувальників зневажливо одне на одного пирхати. Хоча завжди треба пам'ятати славнозвісний напис у Національному музеї Прадо: «Дбайливо ставтеся до того, що не розумієте, це може виявитися витвором мистецтва».

За: М. Нестелєєв, *Література еліт і мас*, <https://tyzhden.ua>

Завдання 6. (0–3)

Напиши резюме статті (40–60 слів).

Завдання 7. (0-1)

Добери з першого абзацу по одному антоніму до слів:

фальшивий –
низькопробний –

Завдання 8. (0-1)

Чим можна пояснити популярність масової літератури? Обґрунтуй свою думку.

.....
.....
.....
.....

Завдання 9. (0–1)

З якою метою автор посилається на філософів у п'ятому абзаці? Зазнач правильну відповідь.

- А.** Наукове пояснення явища демонстративного споживання.
 - Б.** Пояснення походження понять масової і високої культури.
 - В.** Возвеличення ширнармас, зокрема середнього класу.
 - Г.** Заперечення зв'язку інтелектуальної й елітарної літератури.

Завдання 10. (0–1)

Оціни правильність тверджень, уміщених у таблиці. Навпроти кожного речення зазнач ТАК, якщо твердження правильне, або НІ – якщо воно неправильне.

1.	Поняття інтелектуальної й елітарної літератури не завжди означають те ж саме.	ТАК	НІ
2.	Поняття масової культури з'явилося задовго до появи поняття високої культури.	ТАК	НІ
3.	Давню українську літературу слушно назвати елітарною.	ТАК	НІ

Завдання 11. (0–37)

Wybierz jeden temat i napisz wypracowanie.

Тема 1. У чому полягає протистояння добра і зла в душі людини? Поміркуй над проблемою, беручи до уваги наведений уривок і весь твір Миколи Хвильового *Я (Романтика)*. Звернись до іншого тексту культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 250 слів.

Микола Хвильовий
Я (Романтика)

„Цвітові яблуні”

Вона підходить до мене, бере моє стомлене обличчя в свої сухі старечі долоні й схиляє свою голову на мої груди. Вона знову каже, що я, її м'ятежний син, зовсім замучив себе.

І я чую на своїх руках її хрустальні росинки.

Я:

– Ах, як я втомився, мамо!

Вона підводить мене до свічі й дивиться на моє зморене обличчя.

Потім становиться біля тусклої лампади й зажурено дивиться на образ Марії. – Я знаю: моя маті і завтра піде в монастир: їй незносні наші тривоги й хиже навколо.

Але тут же, дійшовши до ліжка, здригнув:

– Хиже навколо? Хіба маті сміє думати так? Так думають тільки версальці!

І тоді, збентежений, запевняю себе, що це неправда, що ніякої матері нема переді мною, що це не більше, як фантом.

– Фантом? – знову здригнув я.

Ні, с а м е ц е – неправда! Тут, у тихій кімнаті, моя маті не фантом, а частина моого власного злочинного «я», якому я даю волю. Тут, у глухому закутку, на краю города, я ховаю від гільйотини один кінець своєї душі.

<http://ukrlit.org>

Тема 2. Проаналізуй наведений твір. Визнач тезу й обґрунтуй її. Твоя робота повинна налічувати мінімум 250 слів.

Василь Стус

Сто дзеркал спрямовано на мене...

Сто дзеркал спрямовано на мене
в самоту мою і німоту.
Справді – тут? Ти – справді тут?
Напевне,
ти таки не тут. Таки – не тут.
Де ж ти є? А де ж ти є? А де ж ти?
Досі свого зросту не досяг?
Урвище? Залом? Ачи зигзаг?
Ось він, довгожданий дощ (як з решета!) –
заливає душу, всю в слізах.
Сто твоїх конань... Твоїх народжень...
Страх як тяжко висохлим очам!
Хто єси? Живий чи мрець? Чи, може,
і живий, і мрець – і – сам на сам?

1971

В. Стус, *Вибрані твори*, упор. Д. Стус, Київ 2012, с. 285.

WYPRACOWANIE

na temat nr

Strona 9 z 12

Tabele wypełnia egzaminator!

	Liczba punktów	Suma	Uzasadnienie przyznania 0 punktów
rozprawka	A. 0 – 3 – 6		
	B. 0 – 4 – 6 – 9 – 12		
interpretacja	A. 0 – 2 – 4 – 6		
	B. 0 – 4 – 8 – 12		
	C. 0 – 1 – 2		
	D. 0 – 2 – 4		
	E. 0 – 1 – 2		
	F. 0 – 1 – 3		
	G. 0 – 2 – 4		
	H. 0 – 2 – 4		

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)